

Тема: Чорнобиль - мертва зона.

Мета: згадати про трагедію віку — вибух на ЧАЕС, поглибити знання учнів про неї, визначити негативний вплив аварії на стан навколишнього середовища та здоров'я населення; розвивати вміння школярів аналізувати та узагальнювати навчальну інформацію, вміння виразно декламувати, артистичні здібності; виховувати особисту стурбованість кожного учня за все, що відбувається навколо, вчити сприймати чужу

Учитель. Шановні учні! Сьогодні ми проведемо урок-спомин про трагедію Чорнобиля.

Полин-трава... Стародавнє містечко пригорнулося серед лісів і ланів до світловодої Прип'яті. А звідки, з яких глибин народних придбала ти назву — полин-трава?

Чорнобиль... Мертва зона... Сьогодні такі слова гірким болем відлунюються у наших серцях. Заростають деревами, кущами, травою опромінені села. Вони порожні, мертві. Поступово руйнуються хати. Разом із ними руйнуються, зникають неповторні цінності поліської давнини. Про жахливу подію важко згадувати, страх проймає душу при згадці про мільйони загиблих людей, особливо молодих, які помирають повільно, але в тяжких муках. Ще багато століть ця трагедія буде нагадувати про себе вадами у новонароджених.

Ранок... Чорний ранок...

26 квітня 1986 року.

О 1 годині 23 хвилині 40 секунд, коли всі безтурботно спали, над четвертим реактором Чорнобильської АЕС нічну темряву розірвало полум'я. Мирна, щаслива весна перестала існувати.

Учень: Ніяких сигналів про небезпеку, ніяких звісток про евакуацію. Лише згодом пролунали сигнали ЦО про негайний вивіз населення. Люди були забрані з вулиць, дехто встиг взяти в руки необхідне. Ніхто не думав тоді, що назавжди покидає рідну домівку.

Вчитель: Біда розчинилася у духмяному повітрі, у біло-рожевому цвітінні яблунь та абрикос, у воді сільських криниць, у всій красі. Та хіба тільки в ній? Вона розчинилась у людях. Ця трагедія увійде в історію, в усі хроніки людства як невилгойна рана на тілі України. Увесь цей жах відгукнувся болем у серцях мільйонів людей. Через кілька секунд по сигналу тривоги прибули до реактора пожежні на чолі з лейтенантом Володимиром

Правиком, потім прибув Віктор Дибенко. Вони ступили у вируjące полум'я, у смертельну радіацію, рятуючи людей. Сьогодні згадаємо тих перших, які кинулися у вогонь, у небезпеку, які затулили собою усіх нас. Це Віктор Дибенко, Володимир Правик, Микола Ващук, Володимир Тищура, Микола Титенок, Василь Ігнатенко... Усього у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи взяло участь 600 тисяч осіб із СРСР, зокрема, українців — 350 тисяч. Померло після Чорнобильської аварії 14 тисяч ліквідаторів-українців.

Учень: Як багато горя... Воно б'є у наше серце, у свідомість. Страшне чорнобильське лихо і досі продовжується, забираючи все нові й нові жертви.

Радіація встигла наробити багато лиха не лише теперішньому поколінню, але й прийдешньому. Чорнобиль — незагоєна рана на тілі нашої землі. У 1986 році виселено з Чорнобильської зони 91 тисячу мешканців із 76 населених пунктів. Ще протягом 10 років продовжувалося виселення. До 1996 року переселено 160 тисяч осіб. На цей час усього виселено із чорнобильської зони 166 тисяч населення.

Більше 2 тисяч населених пунктів мають статус постраждалих.

Вчитель: Повертаючись до безлюдної зони, журавлі дивуються, чому тут не чути веселих дитячих голосів, чому тут немає життя? У цій місцевості безлюдні будинки.

У ніч з 25 на 26 квітня 1986 року о 1 годині 23 хвилині 40 секунд над четвертим реактором Чорнобильської атомної електростанції нічну пітьму розірвало полум'я. Розпочалась пожежа. Першими до реактора через кілька секунд по тривозі прибули пожежні з охорони АЕС на чолі з начальником караулу Володимиром Правиком.

Його загін першим уступив на лінію вогню, а Володимиру ж лише 23 роки. У молодого лейтенанта не було права на помилку. За караулом Правика прибув караул його бойового побратима Віктора Кібенока з охорони м. Прип'яті. І вони ступили у вируjące полум'я, у смертельну радіацію, рятуючи станцію і людей, не думаючи про своє життя. Всі чітко усвідомлювали небезпеку, та, як і личить воїнам, зовсім не берегли себе.

Учень: Доля нашої днини після Чорнобильської катастрофи сумна і нелегка, але все дається в порівнянні. Щастя нашої днини в тому, що ми живемо, а ті, що могли ніколи не народитися після 1986 року, народились,

живуть і вчаться творити прекрасне. Серед них і ви, дорогі наші діти. Відвага... Для пожежного це невід'ємна професійна риса, без якої ніяк не можна. Ось так тієї трагічної ночі лейтенанти і сержанти пожежної охорони виконували свою звичайну роботу. 28 чоловік двох караулів затулили собою не тільки станцію, а і Європу. Шість чоловік загинули майже відразу. І всі молоді.

Вчитель : А їм би тільки починати жити, кохати, нести радість близьким. У кожного були свої плани та надії. Та ніч 26 квітня стала для них фатальною. Вони не озиралися, не ховалися за спини інших. У самому пеклі аварії вони виконали свій обов'язок до останнього подиху.

Учень: Поля і луки, ліса і озера, річки і ставки Чорнобильщини тяжко вражені невидимою хворобою. Дичавіє земля, хоча ще квітують і родять сади. Ніхто не споживає тих гірких плодів, ніхто не йде до лісу за його цілющими дарами; не п'є води, насиченої радіоактивною отрутою, і навіть повітря, яким ми дихаємо, стало ворогом. Чорний круг невідомо скільки років залишиться виразкою на лоні природи, закарбується в серцях людей, які покинули рідні домівки, обжиті, облаштовані місця, могили своїх батьків. Офіційна довідка (середина травня 1986 року): із зони вивезено понад 90 тисяч жителів; утрачено 48 000 га земельних угідь; виведено з ладу 14 підприємств; 15 будівельних організацій; втрачено 90 000 м² житла, 10 400 приватних будинків.

Вчитель : Чорнобиль. Чорний біль нашої землі. І скільки б не минуло років, все одно це слово полум'янітиме чорним вогнищем скорботи. Чорнобильська аварія стала для нас уроком, за який заплачено дорогою ціною. Наче збулися пророчі слова Апокаліпсису від Іоанна Богослова про зірку Полин (як відомо, чорнобиль — трава родини полинових) «Засурмив третій Ангел, — і велика зоря спала з неба палаючим смолоскипом. І спала вона на третину річок та водні джерела. А ймення зорі тій Полин. І стала третина води як полин, і багато людей повмирали з води, бо згіркла вона...». Наша пам'ять і пам'ять багатьох наступних поколінь знову і знову буде повертатися до трагічних квітневих днів 1986 року, коли ядерна смерть загрожувала всьому живому і неживому. Вирвавшись з-під влади недбайливих господарів, радіація спричинила трагічні наслідки. Горе впало не тільки на Україну. Воно зачепило Білорусь і Росію. На

забруднених територіях нині проживає близько 2 млн чоловік, тобто кожний п'ятий. Смерть 35 тисяч людей пов'язана з аварією на ЧАЕС та її наслідками: скорочування народжуваності та збільшування смертності населення. У державі народилося 14 000 неповноцінних дітей, близько 70 % від народження мають ті чи інші відхилення у здоров'ї. Збільшується кількість психічних і онкологічних захворювань серед молодого покоління. Громадськість стурбована розбудовою існуючих АЕС, експлуатація яких не дає цілковитої гарантії безпеки для людей і природи. Сьогодні — День пам'яті, День скорботи і роздумів. Бо нам таки є над чим замислитись. Живемо на технологічному вулкані. Чи не повториться трагедія в іншому місці? Чи стали ми більше шанувати рідну землю? Тож запалімо поминальну свічку — свічку надії 26 квітня. Хай полум'я свічок у наших душах зіллється в одне полум'я віри. Ми будемо жити!

Учень: Мимоволі хочеться гукнути: «Люди! Схаменімося! Дзвони Чорнобиля б'ють на сполох! І, як писав Хемінгуей, не питаєте, по кому подзвін. По кожному з нас.

Учитель: Чорнобиль дав нам кілька моральних уроків трагедії;
1-й урок — безвідповідальності (ми не були готові до такої аварії ні морально, ні технічно. І коли вже сталася трагедія, довго все подавалося в приємках напівправди);

2-й урок — милосердя (всі люди відгукнулись на біду, прийшовши чорнобильцям на допомогу: збирали кошти у фонд Чорнобиля; діти-чорнобильці відпочивали й оздоровлювались у санаторіях, таборах відпочинку);

3-й урок — патріотизму (ми мусимо завжди пам'ятати про подвиг пожежників, щоб у потрібну хвилину стати на захист, прийняти правильне рішення, насамперед думати про тих, хто нас оточує, а не про себе; бути чесними і сміливими, бути людьми, гідними свого народу і не зганьбити його; любити й берегти рідну землю).

Учень: Урятований світ. — найкращий пам'ятник тим, хто загинув у чорнобильському пеклі. Пам'ятаймо про них і робімо усе, щоб ніколи не падала на землю гірка зірка Полин...

Учитель. Хоч минуло 27 років з того трагічного дня, наслідки Чорнобильської трагедії відчуються сьогодні. Збільшились

захворювання та смертність людей, поширились дитячі захворювання. Ми, нинішнє покоління, повинні робити все можливе, щоб зберегти своє життя і життя майбутніх поколінь: дбати про чистоту землі, насаджувати дерева, прикрашувати землю квітами, травами, не забруднювати ріки, ставки та джерела.